

Адміністративне право і процес

УДК 351.86:351.74(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15351024>

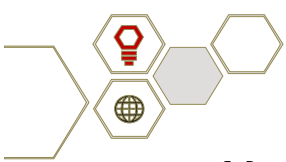
**Функціональна автономія Державної служби України з
надзвичайних ситуацій як умова ефективного цивільного захисту
в Україні**

Голуб Вікторія Анатоліївна

аспірантка Харківського національного університету внутрішніх справ,

м. Харків, Україна; e-mail: slava130813@gmail.com;<https://orcid.org/0000-0002-0969-8850>**Прийнято: 15.04.2025 | Опубліковано: 29.04.2025**

Анотація. Чинним законодавством України передбачено, що Державна служба України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ. Така форма підпорядкування ДСНС не безпосередньо Кабінету Міністрів України, а через Міністра внутрішніх справ призводить до колізій в законодавстві, не визначення в організації її діяльності, тяганини під час врегулювання поточних питань, і як наслідок – відсутності мотивації, ініціативи, бездіяльності посадових осіб та співробітників державного органу. Тому **метою** статті є висвітлення переваг та недоліків приєднання ДСНС до системи Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) та формулювання пропозиції, за результатами дослідження. **Методи:** огляд наявних наукових напрацювань з обраної тематики для аналізу її дослідження попередниками; узагальнення і систематизація проведених досліджень для виявлення існуючих проблемних питань; порівняння – для зіставлення повноважень Державної служби України з надзвичайних ситуацій

та Міністерства внутрішніх справ. **Результати.** Запропоновано варіанти вирішення питання наділення ДСНС самостійністю в процесі виконання нею діяльності. **Висновки.** Доцільним є відокремити ДСНС від МВС шляхом надання їй спеціального статусу, наділити її нормотворчими функціями та надати можливість голові ДСНС та його першому заступнику представляти інтереси служби в Кабінеті Міністрів України.

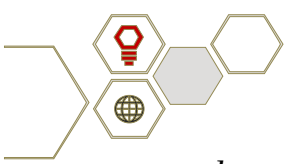
Ключові слова: Державна служба України з надзвичайних ситуацій; цивільний захист; відокремлення Державної служби України з надзвичайних ситуацій від Міністерства внутрішніх справ; нормотворчі функції.

Functional Autonomy of the State Emergency Service of Ukraine as a Prerequisite for Effective Civil Protection in Ukraine

Viktoriya Golub

Graduate Student, Kharkiv National University of Internal Affairs,
Kharkiv, Ukraine; e-mail: slava130813@gmail.com;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0969-8850>

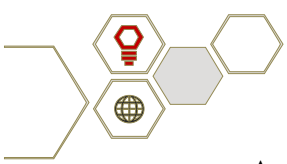
Abstract. The current legislation of Ukraine stipulates that the State Emergency Service of Ukraine (hereinafter also the SES) is a central executive authority whose activities are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine through the Minister of Internal Affairs. This form of subordination — not directly to the Cabinet of Ministers, but through the Minister of Internal Affairs — leads to legislative conflicts, ambiguity in the organization of its activities, bureaucratic delays in addressing current issues, and, as a result, a lack of motivation, initiative, and inaction among the officials and employees of the state body. Therefore, the **purpose** of this article is to highlight the advantages and disadvantages of including the SES within the structure of the Ministry of Internal Affairs and to formulate proposals based on the findings of the study. **Methods:** review of existing scientific works on the selected topic to analyze its research by predecessors; generalization and systematization of

*conducted research to identify existing problematic issues; comparison – to compare the powers of the State Emergency Service of Ukraine and the Ministry of Internal Affairs. **Results.** The article proposes options for granting the SES greater independence in the performance of its functions. **Conclusions.** It is advisable to separate the SES from the Ministry of Internal Affairs by granting it special status, endowing it with regulatory functions, and enabling the head of the SES and their first deputy to represent the service's interests directly before the Cabinet of Ministers of Ukraine.*

Keywords: *State Emergency Service of Ukraine; civil defense; separation of the State Emergency Service of Ukraine from the Ministry of Internal Affairs; regulatory functions.*

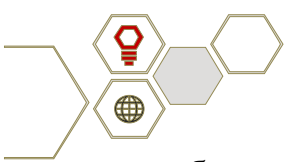
Постановка проблеми. Четвертий рік поспіль в Україні триває воєнний стан у зв'язку із повномасштабним вторгненням на її територію Російської Федерації. Складно уявити стан країни та її населення в цей надскладний час без існування Державної служби України з надзвичайних ситуацій, яка відіграє ключову роль у забезпеченні національної безпеки України та стабільності як в мирний час, так і в воєнний. Її діяльність охоплює широкий спектр функцій, що стосуються попередження, реагування та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, а також захисту населення і територій. Тому наша задача – всіляко сприяти спрощенню її повсякденної діяльності шляхом привертання уваги на існуючі прогалини в законодавстві стосовно цієї служби та підготовка пропозиції їх вирішення. Однією з таких є існуюча модель організації діяльності ДСНС у вигляді спрямовування та координації Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ. Проблема давно є на часі та була об'єктом спеціального вивчення вченими ще у 2014 році. Проте станом на 2025 рік будь-яких змін в цьому напрямку не відбулось. Реалії сьогодення свідчать про те, що актуальність порушених вченими питань не втрачена, а щороку набуває все більшої значимості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В свій час питання доцільності співзалежності ДСНС від МВС були відображені в працях ряду вчених. Зокрема, наслідки «створення ДСНС та її перехід під координацію спочатку Міністерства оборони України, а в подальшому – Міністерства внутрішніх справ, на склад постійно діючих органів управління цивільного захисту на державному рівні та розподіл між ними завдань і функцій у цій сфері» ще у 2014 році досліджували Г.П. Ситник та С.О. Андреєв [1, с. 7]. Вчені акцентували увагу на тому, що «чи не найголовнішим стабілізуючим й цементуючим чинником, який унеможливив швидке руйнування системи цивільної оборони та її аналогів у пострадянській Україні, послужило функціонування з 1991 по 2012 роки на центральному рівні одного єдиного постійно діючого суб'єкта державного управління, відповідального за формування та реалізацію державної політики у сферах цивільного захисту, запобігання, реагування та ліквідації наслідків НС техногенного, природного та військового характеру».

Тобто з моменту отримання Україною незалежності у 1991 році та до створення ДСНС, система цивільної оборони підпорядковувалась одному органу. До прикладу, у період з 1991 року по 1996 рік Штаб цивільної оборони України, на який в той час покладалось керівництво на державному рівні виконання завдань цивільної оборони, безпосередньо підпорядковувався Кабінету Міністрів України. У подальшому діяльність у сфері цивільної оборони було покладено на Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (1996–2010 рр.), а після його реорганізації – на Міністерство надзвичайних ситуацій України (2010–2012 рр.). Діяльність вказаних Міністерств також спрямовувалася і координувалася Кабінетом Міністрів України, але вони мали статус окремого міністерства.

М. М. Кулешов вказує, що «з метою забезпечення високого рівня надійності захисту населення країни від загроз їх життю і здоров'ю, а також захисту територій, довкілля і об'єктів економіки від негативного впливу надзвичайних ситуацій державою створена система реагування на усі види

небезпек, склад і стан якої на даному етапі потребує детального аналізу та оцінки ефективності, адже наявна система має свої вади і потребує удосконалення» [2, с. 314].

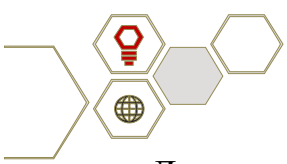
Про потребу «чіткого визначення та розподілу повноважень і ресурсів між усіма суб'єктами забезпечення цивільного захисту» наголошував Є.О. Романенко [3, с. 43].

До складу цієї системи входить і ДСНС, втілення змін і діяльність якої призведуть до удосконалення роботи ДСНС і позитивно відобразиться на результатах її роботи.

М. В. Андрієнко та О. П. Борис погоджуються з думкою Г. П. Ситника, С. О. Андрєєва, "які зазначають, що одночасне функціонування в країні двох центральних органів виконавчої влади, один з яких наділено повноваженнями щодо забезпечення формування державної політики у сфері цивільного захисту (МВС), а інший – щодо забезпечення її реалізації (ДСНС), не відповідає змісту та концепції Кодексу, спричиняє колізії в законодавстві та організаційну плутанину, породжує бездіяльність і безвідповідальність у посадових осіб органів державного управління" [4, с. 12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження цієї проблеми наводить на висновок, що на теперішній час запроваджена у 2014 році модель організації діяльності ДСНС, яка полягає у її спрямуванні та координації Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, продовжує існувати, незважаючи на суттєві недоліки. Далі нами докладно аргументовано, в чому вони полягають. У розвиток цієї теми також запропоновано повернути ДСНС повноваження із формування державної політики у сфері цивільного захисту при збереженні за нею функцій реалізації цієї політики. І як наслідок отримання ДСНС автономії – запровадження механізму прямого представництва інтересів ДСНС у Кабінеті Міністрів України її головою та першим заступником голови.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Єдиною ціллю запропонованих новацій є сприяння спрощенню повсякденної діяльності

Державної служби України з надзвичайних ситуацій шляхом надання їй самостійності, що, в першу чергу, дозволить зосередитися на виконанні своїх профільних функцій.

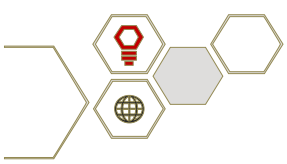
Виклад основного матеріалу дослідження. Державна служба України з надзвичайних ситуацій була створена указом Президента України «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 24 грудня 2012 року № 726 шляхом реорганізації Міністерства надзвичайних ситуацій України та Державної інспекції техногенної безпеки України [5]. Вказаним указом було передбачено, що діяльність ДСНС спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра оборони України.

В подальшому постановою Кабінету Міністрів України від 25.04.2014 № 120 «Питання спрямування та координації діяльності Державної служби з надзвичайних ситуацій» встановлено, що діяльність Державної служби з надзвичайних ситуацій спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ [6].

Тобто, з моменту створення ДСНС не підпорядковувалась безпосередньо Кабінету Міністрів України, а мала працювати під керівництвом Міністра оборони України, а потім Міністра внутрішніх справ. Фактично з самого початку своєї діяльності ДСНС не мала самостійності.

Оскільки постанову Кабінетом Міністрів України було прийнято у квітні 2014 року після окупації Криму та початку захоплення російськими диверсійними групами деяких українських міст у Донецькій та Луганській областях, вона переслідувала мету забезпечення більш ефективної координації сил і засобів держави в умовах загрози зовнішньої агресії, підривної діяльності диверсійно-терористичних груп в окремих регіонах країни і надання змоги забезпечити більшу оперативність і злагодженість роботи у ході проведення антитерористичної операції [7].

З одного боку, означена реорганізація дозволила об'єднати функції двох органів, створивши єдину систему реагування на надзвичайні ситуації та покращивши управління у сфері цивільного захисту. Оптимізація структури

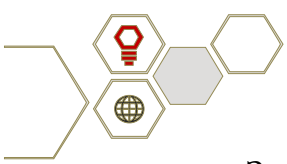

усунула дублювання повноважень між МНС та Держтехногенбезпекою, що значно спростило координацію дій у питаннях безпеки, запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій.

Підпорядкування ДСНС Міністерству внутрішніх справ допомогло краще взаємодіяти з правоохоронними органами та іншими силовими структурами, особливо під час кризових ситуацій. Крім того, служба отримала додаткові наглядові функції, перейнявши контроль у сферах цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки, а також діяльності аварійно-рятувальних служб. Фінансова реорганізація призвела до перерозподілу бюджетних коштів, що мало як позитивні наслідки, так і певні труднощі. Разом із цим, відбулася модернізація системи реагування: запроваджено нові методи роботи, сучасні технології та міжнародні стандарти.

Загалом, реформа сприяла підвищенню ефективності державної політики у сфері цивільного захисту. Водночас вона поставила нові виклики та недоліки, зокрема у питаннях фінансування та забезпечення безперебійної роботи ДСНС.

Так, об'єднання двох структур не одразу призвело до покращення ефективності, а перехідний період супроводжувався плутаниною в управлінні, зміною підпорядкувань і дублюванням функцій на початкових етапах. Оптимізація структури не завжди означала збільшення фінансування, а частину ресурсів перерозподілили на адміністративні витрати, що тимчасово обмежило розвиток матеріально-технічної бази ДСНС. Передача ДСНС до МВС сприймалася неоднозначно: деякі експерти вважали, що вона має залишатися окремим від правоохоронних структур органом, щоб уникнути ризику надмірної мілітаризації цивільного захисту. Крім того, скорочення кадрів у межах оптимізації штату призвело до зменшення кількості посад, що могло вплинути на оперативність реагування, особливо на місцевому рівні. Також реорганізація фокусувалася переважно на техногенні загрози, тоді як природні лиха та питання адаптації до змін клімату залишалися менш пріоритетними.

Зупинимось спочатку на доцільності одночасного існування поділу двох центральних органів виконавчої влади – МВС та ДСНС в частині забезпечення формування державної політики у сфері цивільного захисту та її реалізації.

Серед основних завдань ДСНС є внесення на розгляд МВС пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у зазначених сферах (підпункт 3 пункту 3, підпункти 1, 3, 49, 51, 64 пункту 4 Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій [8]).

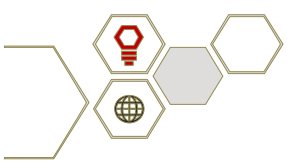
ДСНС з метою виконання цього завдання зобов'язана взаємодіяти з МВС під час вирішення наступних питань:

- узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розроблення пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та подачі їх в установленому порядку Міністрові внутрішніх справ;

- формування проектів планів у сфері цивільного захисту державного рівня на мирний час та в особливий період, подання їх Міністрові внутрішніх справ для внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України, організації планування заходів цивільного захисту центральними та місцевими органами виконавчої влади;

- розробляння та подачі в установленому порядку на розгляд Міністра внутрішніх справ для внесення до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо підвищення ефективності захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, удосконалення системи цивільного захисту на відповідних територіях, в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності;

- приймання участі у розробленні будівельних норм у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, пропозицій щодо внесення змін до них та визнання їх такими, що втратили чинність, подачі Міністрові внутрішніх справ відповідні пропозиції;

- готування та подачі на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозиції щодо стратегічних, програмно-планових документів у відповідній сфері та забезпечення їх виконання.

Відповідно до пункту 9 Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій ДСНС в межах повноважень, передбачених законом, на основі та на виконання Конституції та законів України, актів Президента України, постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів МВС має повноваження видавати тільки накази організаційно-розпорядчого характеру, організовує та контролює їх виконання [8].

Разом з тим, нормативно-правові акти у сфері діяльності цивільного захисту, які є обов'язковими для врахування та виконання ДСНС, у період з 2013 по 2014 роки затверджувались наказами Міністерства оборони України, а з квітня 2014 року і по теперішній час – Міністерства внутрішніх справ. Проте, у штатах співробітників вказаних центральних органів виконавчої влади відсутні фахівці з питань цивільного захисту. Із цього випливає, що всі нормативно-правові акти, які регулюють діяльність ДСНС, підлягають затвердженню посадовими особами, які є компетентними в іншій сфері діяльності.

Більш того, як свідчить практика, необхідність погодження із відповідними підрозділами МВС розроблених фахівцями ДСНС з питань цивільного захисту підзаконних нормативно-правових актів та інших документів призводить до затягування процесу їх прийняття. Процес узгодження та подання на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку проєктів законів займає досить тривалий час, що призводить до бюрократичних затримок та пояснюється іншим поглядом співробітниками МВС на одну і ту саму обставину, зайнятістю, політичним впливом зацікавлених осіб та іншими чинниками.

Про те, що в силу бюрократичних перепон ДСНС позбавлена права безпосередньо вносити на розгляд Уряду України проєкти актів визначеної сфери компетенції, а також видавати власні нормативно-правові акти з метою оперативного вирішення покладених на неї завдань, зауважив ще 11 років назад

О.М. Кулеба [9, с. 167]. З того часу будь-яких змін в означеному напрямку не відбулось, і це питання актуальне й під час військової агресії Російської Федерації.

Тому необхідні зміни порядку подачі вдосконалених ДСНС законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств безпосередньо для прийняття Кабінету Міністрів України без задіяння в цьому процесі Міністра внутрішніх справ.

Зазначимо, що повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту визначені у статтях 17 і 17-1 Кодексу цивільного захисту України [10].

Так, якщо органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту (МВС), належить 14 повноважень, то центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту (ДСНС) – 60. Детальний аналіз наведених повноважень свідчить, що ці повноваження здебільшого пов'язані між собою, оскільки стосуються діяльності у сфері цивільного захисту.

До прикладу, якщо центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, формує проекти планів у сфері цивільного захисту, державного рівня на мирний час та на особливий період, то орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, - подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України; якщо орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, пропозиції щодо переліку об'єктів, проектна документація на будівництво яких повинна включати розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту, то останній - подає на розгляд Кабінету Міністрів України проект переліку об'єктів, проектна документація на

будівництво яких повинна включати розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

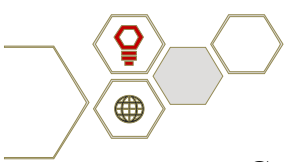
Все це свідчить про доцільність зосередження повноважень у сфері цивільного захисту на одному органі – ДСНС. Такі зміни сприятимуть самостійності служби під час реалізації покладених на неї завдань, оперативному направленню безпосередньо до Кабінету Міністрів України на розгляд проєктів пропозицій, планів, нормативно-правових актів, оскільки не потребуватимуть узгодження з МВС.

Важливим також є питання оптимізації централізованого керівництва – про спрямування і координацію діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій через Міністра внутрішніх справ зазначено в пункті 4 третього розділу Схеми спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2019 р. № 879) [11].

Пунктом 9 статті 116 Конституції України передбачено, що Кабінет Міністрів України спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади [12].

Поряд з цим, існують випадки безпосереднього спрямування і координації Кабінетом Міністрів України діяльності центральних органів виконавчої влади. До прикладу, такими органами є Державна регуляторна служба України, Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне агентство з питань державної служби України та інші.

Регламент Кабінету Міністрів України також передбачає випадки безпосереднього спрямування та координації ним діяльності центральних органів виконавчої влади (частина 4 параграфу 6, параграф 81 [13]). Тому доцільним є підпорядкування діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій безпосередньо Кабінету Міністрів України.

Слід зазначити, що існуюча в Україні система управління ДСНС негативно впливає на ефективність її діяльності. У випадку, коли керуючий вплив має лише один орган виконавчої влади, це призводить до прозорості, чіткості та оперативності під час його взаємодії з підконтрольним йому органом.

В продовження наведеної теми зазначимо, що наразі до складу чинного Уряду входить Міністерство внутрішніх справ в особі Міністра І.В. Клименка. Разом тим, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, незважаючи на те, що є найважливішою складовою частиною системи цивільного захисту України та займає ключове місце в державному механізмі, у складі Уряду відсутня. Тобто її інтереси в Кабінеті Міністрів України можуть бути представлені лише Міністром внутрішніх справ, який очолює по суті інший орган, діяльність якого має свої відмінності. Так, якщо ДСНС виконує завдання з цивільного захисту, попередження, а у разі настання – ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, то МВС зосереджене на боротьбі зі злочинністю, охороні правопорядку, забезпеченні громадської безпеки та ін. Отже, є очевидним, що ДСНС потребує свого представника в Уряді, який буде представляти та захищати її інтереси.

Досить спірною, на наш погляд, є пропозиція О.М. Кулеби стосовно представництва ДСНС у Кабінеті Міністрів України через Прем'єр-міністра України, як начальника цивільного захисту України [9, с. 168].

Відповідне положення про те, що начальником цивільного захисту України є Прем'єр-міністр України містила частина 1 статті 27 Закону України від 24.06.2004 № 1859-IV «Про правові засади цивільного захисту» [14]. Проте вказаний Закон втратив чинність 01.07.2013 на підставі Кодексу цивільного захисту України. Тобто, станом на 2014 рік вказана норма Закону вже не діяла. На теперішній час частиною 2 статті 6, частиною 1 статті 8 Кодексу цивільного захисту України передбачено, що координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту у межах своїх повноважень здійснюють: Рада національної безпеки і оборони України та Кабінет Міністрів України. Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту

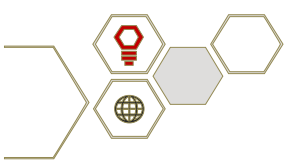
здійснюється єдиною державною системою цивільного захисту [10]. Вона виконує як функції цивільного захисту, так і запобігання та реагування на надзвичайні ситуації різного характеру.

Згідно з пунктом 5 Положення про єдину державну систему цивільного захисту від 09.01.2014 № 11 керівництво єдиною державною системою цивільного захисту здійснює Кабінет Міністрів України. Безпосереднє керівництво діяльністю єдиної державної системи цивільного захисту здійснює ДСНС [15].

Аналіз діючого законодавства свідчить про відсутність повноважень у Прем'єр-міністра України керувати цивільним захистом і, відповідно, представляти інтереси ДСНС під час засідання Уряду. Тому актуальними є пропозиції передання цих повноважень голові ДСНС та його першому заступнику.

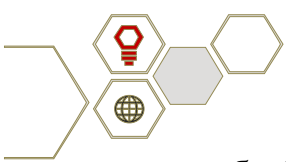
Висновки. Таким чином, доцільним видається повернення ДСНС повноважень із формування державної політики у сфері цивільного захисту при збереженні за нею функцій реалізації цієї політики, а також виведення ДСНС з підпорядкування Міністерства внутрішніх справ та переведення її під безпосереднє управління Кабінету Міністрів України. Це дозволить службі працювати незалежно від пріоритетів МВС, швидше приймати оперативні рішення, визначати власні завдання й ефективніше реагувати на надзвичайні ситуації. Рятувальна служба зможе повністю зосередитися на своїх профільних функціях – навчанні, профілактиці, реагуванні, інформуванні населення – та розвивати власну матеріально-технічну базу.

Важливим є також запровадження механізму прямого представництва інтересів ДСНС у Кабінеті Міністрів України – не через Прем'єр-міністра чи віце-прем'єра, а саме через голову служби та його першого заступника. Це дозволить ефективніше комунікувати з Урядом, оперативно формувати політичні та фінансові пріоритети, прискорити ухвалення управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Ситник Г. П., Андреев С. О. Про нову конфігурацію постійно діючих органів управління цивільного захисту на державному рівні. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2014. № 2. С. 5-11.
2. Кулешов М. М. Система реагування на надзвичайні ситуації та механізми управління. *Вісник НУЦЗУ. Серія: Державне управління*. 2017. Вип. 1(6). С. 314-322.
3. Романенко Є.О. Концептуальні засади реформування державної служби України з надзвичайних ситуацій та її місце в системі органів внутрішніх справ // *Аспекти публічного управління*. – 2016. - № 3. – С. 38-46. DOI: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2016_3_7
4. Андрієнко М. В., Борис О. П. Реформування державної служби з надзвичайних ситуацій України. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. № 1(3). С. 8-19. DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1\(3\)-8-19](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1(3)-8-19)
5. Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 24.12.2012 № 726/2012. *Офіційний вісник України*. 2012. № 99. Ст. 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/726/2012#Text>
6. Питання спрямування та координації діяльності Державної служби з надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2014 № 120. *Офіційний вісник України*. 2014. № 35. Ст. 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/120-2014-%D0%BF#Text>
7. Держслужба України з надзвичайних ситуацій перейшла під координацію Міністра внутрішніх справ. 25.04.2014. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/247245192>
8. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1052. *Офіційний вісник України*. 2015. № 102. Ст. 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-п#Text>
9. Кулеба О. М. Спеціальний адміністративно-правовий статус Державної

служби України з надзвичайних ситуацій: чинники запровадження. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2014. № 12. Т. 1. С. 166-169.

10. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 34-35. Ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

11. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442. *Офіційний вісник України*. 2014. № 74. Ст. 57. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text>

12. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

13. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950. *Офіційний вісник України*. 2007. № 54. Ст. 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF#n45>

14. Про правові засади цивільного захисту: Закон України від 24.06.2004 № 1859-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 39. Ст. 1498. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1859-15#Text>

15. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11. *Офіційний вісник України*. 2014. № 8. Ст. 341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>